

W KROKÓDZ DZIA 13. LIPCA 1908.

Z Wiednia d. 6. Lipca.

C. K. Konsystoryalny Radca Glatz w Wiedniu otrzymał z powodu uczonych prac swoich, a mianowicie z powodu wyszłego świeżo w Tübingen o edukacji jego dzieła, list od Najjaśniejszego Króla Bawarskiego, w którym m. między innymi wyraża: "Powszechną pochwałę, którą sobie P. Konsystoryalny radca od kilku lat przez swoje pisma o edukacji zebrał, czyni Królowi każde dzieło, które z pod jego ręki wychodzi, szacownym, i wydane ostatnie jego pismo (Od Woldemara zostawiona nauka synowi) przekonywa Króla, jak gorliwie autor przykłada się procz swojego powołania do dobra ludzkości i jedyna mu nowe u niego względy.,"

Pierwszy raz obchodzona była d. 2. Maia r. b. założona przez szlachetnego posiadacza dóbr Frain w Zasimskim Cyrkule dla zachęcenia do cnot cerek swoich poddanych tak zwana uroczystość Rożanna. O godzinie 10 z rana zgromadziły się z wszystkich szkolek wiejskie i. b. wybrane 21 dziewcząt i tyleż chłopców przed zamkiem, tudzież wielka moc ludu, który w uroczystej procesyi udał się wraz z szkolnemi dziećmi przy odgłosie dzwonów,

wystrzałach z moździerzy i muzyce na dziedzińcu zamkowy, gdzie właściciel dóbr z familią, Rządowy radca i kreiskapitan Rosenzweig i wiele innych gości znajdowali się na balkonie. Po prześpiewaniu stosownej piosenki, miał miejscowy kapelan kazanie, miało być cnoty domowe. Po prześpiewaniu znów piosenki wybrali oficjalisci państwa z 21 powyższych dziewcząt 3, które podług świadectw najczęściej okazywały zrzeczność w kobiecych robotach, miłość do rodziców, i dobrych obyczajach. Z tych znów trzech obrana jedna losem została królową Rożanną. Po prześpiewaniu *Te Deum* w kaplicy uwięził właściciel dóbr przed ołtarzem królową wieńcem, poczem wprowadzona na dziedzińiec, 100 zł. ryń. piękną białą stołową i na łożko udarowaną została. Inne 20 dziewcząt otrzymały także podarunki. Potem zastawiony stoł został dla 42 dziewcząt i chłopców. Wesoly taniec zakończył tę uroczystość.

Z Bajony d. 15. Czerwca.

Dziś w południe o godzinie 12 utworzona została Hiszpańska wielka junta. Pierwsze posiedzenie poświęcone zostało odczytaniu

pełnomocnictw. Minister skarbowy, P. Azanza, na niego przyjdzie.

Wczoraj przybył do Bajony Arcybiskup Burgos. Nowy Król Hiszpański przywitał go z godnością o godzinie 12 w południe deputowanych swojego królestwa i przez swą uprzejmość pozyskał wszystkie serca. Deputowani bywają także z rana Cesarzowi przedstawianemi.

Król Hiszpański wydał następującą odezwę do nowych poddanych:

Józef z Bczey łaski, &c. &c. Wicekrólom, jenerałnym kapitanom, rządcom, intendentom, korregidorom i innym sędziom, iakięgo bądź stanu i wszystkim mieszkańcom Hiszpańskich krajów w wschodnich i zachodnich Indyach czyniemy wiadomo: iż na mocy traktatów pod d. 5 i 10 Maja, przez które Król Karol IV i Królowiczowie jego ustąpili wszystkich praw swoich do korony Hiszpańskiej i wszystkich należących do niej krajów kochanemu i wysokiemu moiemu Bratu Napoleonowi I. Cesarzowi Francuzów i Królowi Włoskiemu, też prawa ustąpione mi zostały d. 4 b. m.

Naywiększem moim jest życzeniem nadać się do Hiszpanii, objąć rządy nad tym krajem, trudnić się bezustannie szczęściem powierzonych mi od Opatrzności ludow i skutecznie w tym miałem, co junta z deputowanych Hiszpańskich postanowi, która zwołana to jest na 15 b. m. dla naradzania się nad zasadami mocnego, sprawiedliwego i trwałego rządu, dla urządzenia na nowo Hiszpanii i jej rozległych posiadłości, tak żeby zabezpieczona była jej całość i niepodległość, i żeby to królestwo doszło do stopnia chwały i wielkości, któremi dawniej się cieszyło, i których jego mieszkańcy jeszcze są godnemi. Taki jest mój zamiar i w tym iedynie celu przyjąłem koronę.

Spieszę się z oznajmieniem wam oycowskich moich uczuciw, dotyczących się waszego szczęścia, zapewniając was, że równie czuwać będę nad nayodleglejszymi prowincyami, jak nad stolicą, i że moje panowanie tak urządzą, iż żadna część administracyi nie ujdzie mojej bacznosci i staranności.

Ufając Królewskiemu moiemu słowu możecie być spokojnemi i trudnić się zwyczajnemi waszemi pracami. Rozkazując wam władzom bądźcie podległemi i posłusznemi; zamknijcie uszy na poduszczania złośliwych ludzi, którzy chcą tylko waszą spokojność zaburzyć. Poduszczania te pochodzą tylko mogą od nieprzyjaciela, który waszey i oyczyzny zguby pragnie, i który równie was, jak waszą religią, chyczy i język nienawiedzi.

Sprawiedliwość wydzialana być ma z naywiększą bezstronnością, zalecam to wyrażnie wicekrólom, prezydentom i innym sędziom. Biorę szczególniej na siebie waszą obronę i podporuczkuję moją gorliwość, dla odparcia każdej napad i strony odwiecznego nieprzyjaciela Hiszpanii. Chcę, abyście ściśle z stolicą połączonemi byli; abyście używali korzyści, które konstytucyyny i samowładny rząd, który będzie zaprowadzony, całemu Hiszpańskiemu narodowi gotuje.

Proszę i zalecam arcybiskupom, biskupom, wyższemu i niższemu duchowienstwu, sługom świętej Religii, którą w całej czystości, jak ją wasi przodkowie wyznawali, zachowam, aby używali wpływu i powagi, które im święte powołanie nadał, dla wpoienia w ludy uszanowania i posłuszeństwa, które winne są ustawom i ich wykonawcom i ochronili je od nieszczęśliwych skutkow, i jakie nieposłuszeństwo i zuchwałosc za sobą pociągają.

Powtarzam jeszcze raz, iż rządy moje innej skazowki mieć nie będą, jak sprawiedliwość i innego celu, jak wsszą szczęśliwość. Wicekrólowie, prezydenci, &c. mają zlecenie ogłosić wszędzie niniejszą odezwę i wydać potrzebne okólniki. Wola jest moja, aby kopii niniejszey odezwy taką samą dało wiarę, jak oryginalnie odemnie podpisane. Działo się w B. j. nie d. 11 Czerwca 1803.

Podp. *Ju. Król.*

Z rozkazu Króla: *Michał Józ. Azanza.*
Z *Madrytu d. 10. Czerwca.*

Dla urządzenia śpieszno lity morskiey nakazane jest wyrobem Królewskim pod d. 4 Czerwca co następuje:

"Uzbroione być mają okręty S. Anna i Minotaurus w Kadyxie; Poczęcie i Ameryka w Ferrolu; S. Karol w Kartagenie i Glorioso w Maladze. Znajdujące się w tych portach stare okręty mają być, jako do służby niezdarne, rozebrane. S. Piotr w Kartagenie, S. Jan i Argonaut w Kadyxie mają być naprawione i natychmiast ma być zdana sprawa w jakim stanie znajdując się rozpoczęte budowac w Ferrolu dwa okręty o 86 i 76 działach. Mają oraz być abudowane i fregata o 40 działach i dwa liniowe okręty o 74 działach. Jeden z ośmiatich ma się nazywać Cortes, drugi Buenos - Ayres, a fregata Admiral Grawina."

D 5 b. m. W. Xzę Bergaki zwołał do siebie j.nerałów i przełożonych tutejszych zakonów i okazał im swoje zadziwienie, że słudzy Boga pakują, zamiast użycia swojego wpływu dla utrzymania publiczney spokojności, mieszają ją owszem buntowniczymi natchnieniami. W. Xzę Jmć napominał ich, aby starali się usmierzyć wszelkie obawy względem katolickiey religii i iey sług. Napomnienie to sprawiło najlepszy skutek; je-

nerałow i przełożeni wydali pasterskie listy w prawdziwym duchu ewangelii, nakazujące posłuszeństwo władzom, które Niebo ludom nadaie.

J. K. Mość nowy nasz Król jest tu wkrótce spodziewany. Wyszły już nawet rozporządzenia względem iego podróży.

Gdy gwardye Królewskie ofiarowały W. Xciu Jmci swoje usługi dla utrzymania publiczney spokojności; przyjął je W. Xzę Jmć i oświadczył tem gwardyom swoje ukontentowanie z powodu dobrego ducha, który je ożywia.

Z *Peterzburga d. 8. Czerwca.*

Najjaśnieysy Imperator przepędzi część lata w Carskoselo.

Podług doniesień z Rygi zawięzły tam znowu dwa okręty z osadowemi towarami; jeden z Porto, drugi z Bremy.

W Kiowie osiadają teraz kupcy, dla wysłania Roslyyskich towarow lądem za granicę.

Nadworny radca, Doktor Langsdorf, zebrał w łwey podróży, która 5 lat trwała, i w czasie długiego bawienia w Kameczaczce bardzo wiele rzadkich rzeczy, tyczących się historyi naturalney, których trudni się ułożeniem i opisaniem.

Cesarsko Francuzki Jeneralny konsul, P. Lesseps, wyjechał stąd przed kilku tygodniami do Rygi na przeciwko przybyłej z Francyi swoiey familii, z którą tu powroci.

Od kilku dni mieliśmy tu nadzwyczajny upał, a dziś pierwszy raz zagrzmiało.

Jenerał indzynierow (Suchteln) otrzymał wielki krzyż orderu S. Włodzimierza.

Dworska gazeta ogłosiła następujące doniesienie ministra morskiego:

W dodatku do Nru 34 tey gazety podała się do publiczney wiadomości, iż wyspa

Gothland zajęta została przez nasze wojska. Nie należało nic więcej pragnąć, jak żeby to nowe i z wszystkich względów ważne nabycie utrzymać było, iakoż trzech tygodniowe bawienie wojsk naszych na tej wyspie nie mało do tego przydawało nadziei. Wszelako nadeszło od Kontraadmirała Bodisko, który wyprawę przeciw tej wyspie dowodził, pod d. 8 Maja doniesienie, iż licniejszy daleko nieprzyjaciół przymusił go do opuszczenia tej wyspy. Szczegóły tego zdarzenia są następujące:

D. 3 Maja o godzinie 10 z rana przybył do Kontraadmirała Bodisko do Wisby, Szwedzki major, nazwiskiem Julin, który przystąpił od Szwedzkiego Kontraadmirała Cederströma z listem, dla rozpoczęcia układów. Szwedzki admirał przybyć miał, jak w uścisku swoim mienił i Szwedzki wystaniec zapewniał, z 5 liniowymi okrętami, i fregatą, 2 brygami, i kutrem, liczną artylerją i 5000 lądowego wojska. Major Julin proponował Kontraadmirałowi Bodisko, aby wyspę opuścił, ponieważ opór przeciw tak przeważającej sile byłby daremny i bez żadnego użytku krewby się lała. Kontraadmirał Bodisko zwołał wojenną radę i tego postanowienia opuścił d. 6 Maja wyspę, i popłynął z statkami i powierzonym jego rozkazom oddziałem wojska do brzegów R. Sfyjskich.

Taki postępek Kontraadmirała Bodisko musiał naturalnie się agnąć na siebie gniew Najjaśniejszego Imperatora. Rzeczony admirał zajął wyspę Gothland d. 10 Kwietnia, a zatem bawił na niej przeszło trzy tygodnie, miał dosyć czasu obrócić sobie korzystne stanowisko i obwarować się, w którym przypadku uśłowienia nieprzyjaciela, chociażby dwa razy był liczniejszy, przy rżanej odwadze Rosyjskiego wojska albo byłyby zniszczone,

albo byłby się przekonał, że wielkich wymagań ofiar. Nadto zdaje się rzeczą nie douwierzenia, ażeby nieprzyjaciół tak wielkie sily, jak Cederström twierdził, na 5 liniowych okrętach zprowadził. Wstępliwosć ta tem jest większa, że Kontraadmirał Bodisko, jak pokazuje się z wszystkich okoliczności, nie starał się przekonać o sile nieprzyjaciela, ale ślepo jego słowom uwierzył. Postępek Kontraadmirała Bodisko tem jest naganniejszy, że w czasie tego tygodniowego bawienia na tej wyspie powinien się był przekonać, czyli w przypadku nieprzyjacielskiego ataku, którego naturalnie powinien się był spodziewać, utrzymać się może; jeżeli widział, iż nie było podobieństwa, powinien był zawczasu zabrać wazyłko na okręty, co tylko jakiej było wartości, i odplynąć, nie czekając ażeby się nieprzyjaciół do ataku usposobił.

Z wszystkich tych okoliczności uznał J. Imp. Mość postępek Kontraadmirała Bodisko jako niezgodny z uczuciami, które ożywiać powinny odważnego officera, i kazał go przez wyznaczony na to sąd surowo sądzić. Tymczasem Kontraadmirał Bodisko i wszyscy star-si officerowie, którzy na wyspie Gothland radę składali, są aresztowanemi.

Najjaśniejszy Imperator oświadczył w piśmie swoim pod d. 12 Lutego r. b. mi stu Peterzburgowi wdzięczność swoją za czynione w czasie wojny patriotyczne ofiary, i dołączył życzenie, aby pismo jego dla wiecznej pamiętki, jako dowód jego Imperatorskiej przychylności, na ratuszu waktich złożone zostało.

Dnia 11. Czerwca.

Kapitan floty, Hrabia Heden, popłynął z Kronstadtu z eskadrą, (z 2 fregat i mniejszych zbrojnych statków złożoną do Swedborga.

Wielka Xana, Następczyni Weymarska, jest tu za 8 dni spodziewana.

Dzisiejsza gazeta dworska umieściła raport dowodzącego w Sweborgu, Jenerala porucznika Kameńskiego, o wysadzeniu tam na powietrze d. 22 Maia sklepu z prochem, w którym znajdowało się około 250 pudów Szwedackiego prochu. Odtąd ogień zajął się skład z palnemi materyałami. Wiatr rozosił tak dalece płomienie, iż zdawało się niepodobną rzeczą uratować flotylę; iednak za staraniem dowodzącego w tym porcie, Wiceadmirala Saryczewa, i innych trędników nie tylko cała flotyla, ale i magazyny, które się już zaczęły palić, uratowane, zostały. Nie spaliło się iak kilka prywatnych drewnianych domow i walące się drewniane koszary. Przy wysadzeniu prochu zabitych i rannych zostało z żalugi 50 ludzi, i 3 officerow było zabitych. J. Imp. Mość raczył z tego powodu rozkazać, aby Jenerał major Schwanebach od inżynierow udał się niezwłocznie do Sweborga i naprawił tak koronnie, iako i prywatne domy, które były uszkodzone, na co mu wyznaczona została potrzebna summa. Domyślają się, iż ogień dostał się przez nieostrożność ludzi wybierających proch do powyższego sklepu.

Z Paryża d. 21. Czerwca.

Historji Hiszpańskiej przez Anglika Adama napisanej, wyszło tu teraz w 4 tomach tłumaczenie, które jest ciekawie i z wielkim ukontentowaniem czytane. Oto krotki z niej wypis:

Przeszło na 1000 lat przed narodzeniem Chrystusa Państwo najpierw Fenicyjanie założyli w dziatki na ow czas Hiszpanii oady, i wystawili między innymi miastami Gades, dzisiejszy Kadyks. Po nich opanowali Kartagińczycy; wie ten urzędowy kraj; ale w dru-

giey ieszcze punickiey wojnie zostali przez Rzymian z niego wypartemi. Hiszpanie mieli w krotce przyczynę żalić się na łupieżstwo i chciwość pieniędzy nowych swoich panow. Kopalnie żelazne dostarczały na ow czas dosyć złota i srebra, a iednak nie mogli ich łakomstwa zasycić. Gdy Scypio wypędził Kartagińczykow pod Hasdrubalem, bratem Annibala, z Hiszpanii, postać 14,340 funtow srebra do Rzymu iako zdobycz. Lentulus postać tsmże 44,000 funtow srebra i 2550 funtow złota. Strabo pisze, iż iedna tylko kopalnia przy Kartagenie wydała codziennie 25 000 lotow srebra, a podług Pliniusza pobierał Rzym corocznie 25,000 funtow złota z Hiszpanii, do której należała na ow czas Portugalia. Każdy Rzymianin, który tam był rządcą powracał z niezmiernemi bogactwami. Hiszpania wydała dla dawnego Rzymu trzech dobrych Cesarzow, Trajana, Adryana i Marka Aureliwego. W piątym wieku w czasie przechodow ludow puszczona Hiszpania była na przemiany przez Frankow, Szwedow, Wandalow i Gotow. Ostatni odzierzyli nakoniec Hiszpanią i założyli w niej monarchią, rownie iak Frankowie w Galii. W roku 476 upadło zupełnie zachodnie cesarstwo Rzymskie i północni barbarzyńcy podzielili go pomiędzy siebie iako zdobycz. Rzymianie łupili świat przez 700 lat. W roku 622 Mahomed założył nową religiją i nowe państwo. Jego następcy w podwójnym tem znaczeniu, iako kalifi i monarchowie, zagrozili w krotce Chrześcijaństwu. Dwunasty kalif Walid wtargnął przez Gibraltar w roku 711 z Afryki do Hiszpanii. Hufce Mahometańskie, które z sobą przyprowadził nazwano Maurami, ponieważ przybyły z pobliskiey Maurytanii (dzisiejszego Maroku.) Maurowie położyli koniec panowaniu Gotow, i trzymali Hiszpanią przez 800 lat, bez przy-

muszenia chrześcijańskich mieszkańców do Ma-
 łomętańskiej religii. Nakoniec poszczęściło
 się Ferdynandowi i Isabeli po złączeniu Kas-
 tylii z Aragonią, wyprzeć ich zupełnie w
 drugiej połowie wieku 1500 z Hiszpanii. Dla
 oczyszczenia tego kraju z Mahometanów i ży-
 dów zaprowadził Ferdynand inkwizycyę, za
 co nadał mu Papież przydomek Króla Kato-
 lickiego. Pod jego wnukiem Karolem V. do-
 szła Hiszpania do najwyższego stopnia po-
 tęgi i znaczenia. Panował nad dwiema Mo-
 narchiami Austryacką i Hiszpańską, i pod nim
 zaczęły skarby nowego świata, który Kolumb
 1492 odkrył, wchodzić do Hiszpanii. Przybyłe
 od tego czasu z Ameryki do Euro-
 py skarby rachuje P. Adam, podług Robert-
 sona, w srebro i srebrze do piętnastu tysięcy
 millionow piasłtrow. Skutek jaki przywiezie-
 nie do Europy te bogactwa sprawiły, był, iż
 co rok spadała imaginaryjna wartość pieniędzy,
 a wszystkie prawdziwe i wymysłowe po-
 trzeby podnosiły się w cenie. Skarby Ame-
 rykańskie stały się przez tego dla Hiszpanii
 grobem pracy i przemysłu. Pod synem Ka-
 rolem V. Filipem II. zaczęła snown Hiszpania
 upadść. Wiadomy jest los niezwyciężonej
 floty, którą w roku 1588 wysłał dla ukarania
 z buntowanej Hollandyi i kacerskiej Anglii.
 Pod Filipem IVtym i Karolem II. co raz
 widoczniej pokazywała się polityczna niemoc
 Hiszpanii. Ostatni umierając bezpotomnie od-
 kazał testamentem w roku 1700 tron Hiszpań-
 ski wnukowi Ludwika XIV, Xeu Anjou, i
 dał powód do tak zwanej sukcesyjney woj-
 ny, która z przepłatanem szczęściem przez 13
 lat była prowadzona, i zakończyła się na tem,
 że Bourbonowie osiedli na tronie Hiszpańskim,
 a Niderlandy dostały się Austrii. Bourbono-
 wie jednak nie byli do tego stworzeni, aby
 przez 100 lat swego panowania przyprowa-

dzili Hiszpanią do tego stopnia potęgi, do
 której z jejże-ficznego swiego położenia i
 wewnętrznych źródeł doysść była powinna.

Z Peterzburga nadbiegł tu goniec z wa-
 żnemi, jak Gazeta de France wyraża, li-
 stanii.

W rocznicę bitwy pod Jena d. 14 Paź-
 dziernika dana będzie w Paryżu muncypalna
 uczta z powodu otworzenia kanału Oareq.

Cukier i kawa bardzo tu teraz spadły
 w cenie. Wiele ludzi zaniechało pić kawy.
 Procz tego sawiainą niekiedy okręty do na-
 szych portow z osad Francuzkich.

Minister spraw duchownych przestał me-
 tropolitalney kapitule Paryzkiej następujący
 list Cesarza do niego pisać:

"Moi Bigo de Preamenen! Zywo nas
 dotchnęła śmierć naszego kuzyna, Kardynała
 Belloy, arcybiskupa dohrego naszego miasta
 Paryża. Chcąc uczcić jego pamiątkę i wy-
 wiązać się za czynione nam przysługi, oraz
 okazać, ile cenimy cnoty, których szanow-
 ny ten kapłan w czasie sześciu i osiętlatniej bi-
 skupiej godności dawał przykład; rozkazu-
 jemy zatem, aby był w metropolitalnym ko-
 ściele pochowany, i aby wystawiony mu był
 pomnik, dla okazania szczególniejszego na-
 szego szacunku dla cnot biskupich. Zresztą
 prosimy Boga, aby W Pana w świętey swo-
 iey opiece chował. W B jone d. 14 Czer-
 wca 1808.

Podp. Napoleon.

Z Gothenburga d. 16 Czerwca.

Pisma nasze zawierają nastę, niżej wiad-
 omości:

Z Londynu d. 7. Czerwca.

D. 3 b. m. odwiedziła Królowa z Xciem
 Wallii i innemi członkami familii Królewskiej
 muzeum Angielskie, gdzie przyjęta została
 przez Arcybiskupa Kanterburskiego, Lorda

kanclerza, P. Josefa Banks, P. Planta, &c. Królowa nie widziała od 20 lat tego muzeum.

Pięć tysięcy lądowego wojska, które lubo nadaremnie do floty admirała Purwis przed Kadyxu postane było, popłynęło tam d. 14 Maia z Gibraltaru. Ministerskie nasze pisma rozgłosiły iż były, iż śpieszno zbierają majątkow dla przeprowadzenia Hispańskich okrętów z Kadyxu do Anglii. Lecz iakże proza nieszety była nadzieia!

W zachodnich naszych Indyach doszła cena mąki z powodu zamknięcia portow Amerykańskich do wysokiej bardzo ceny.

Nadworny wierszopis, James Pye, wydał w tym roku podług zwyczaju wiersz na urodziny Królewskie.

Wniosek Lorda Petty, ażeby katolicy zasiadali także mogli w dyrekcji banku Irlandzkiego, odrzucony został w niższej izbie 96 przeciw 83 głosow.

D. 1 Czerwca schwytny znouu został człowiek pomieszanych zmysłow przy pałacu Królowey, który żądał koniecznie mówić o Królem.

Dworska gazeta pod d. 28 Maia umieściła rapport Kapitana Usher de Kontraadmirała Purwis, w którym donosi, iż d. 7 Maia natrafił na nieprzyjacielski konwoy przy Trafalgar. Cztery z małych wojennych statkow, które konwoy zastaniały, zatopiły się pod czas okropnego ognia. Usiłowanie Anglikow wyratowania ludu były daremne. Dwa z zastaniających okrętow uciekły, a jeden z 7 kupieckimi okrętami zabrany został; z ostatnich 4 także zatopione zostały.

Kanałowa flota powrocila znouu d. 27 Maia do Torbay.

Z powodu zmarley Kiny Brunświeko-Oels, wnuczki Królewskiej, zawdaił dwor na mieście żatobę,

Z Konstantynopola d. 25. Maia.

Po odejściu ostatniej poczty o mało nie byliśmy tu pod dwa razy widzami wybuchtey rewolucyi. Pierwszą chciał zrobić Isedbey, i ogłosił się muftiem. Jest on ieden z nayznakomitszych pomiędzy ulemami i pełen wiadomości człowiek, który znajdował się zawsze na naradzeniach Partey z ministrami zagranicznymi. Projekt ateli jego wczśnie odkryty został i on musiał poyść na wygnanie do Breussa. Nie wyszło kilka dni, gdy pokazało się w stolicy przeszło 100 żołnieray z twierdz Azyatyckich, którzy głośno żądali złączenia Seymenbachi, wiceagi janczarow, i zapowiedzieli, iż dla poparcia ich żądania zaraz przybędzie 4000 ludzi. Dla zapobieżenia groźcemu zaburzeniu, zezwolił rząd na oddalenie Seymenbachi i posłał go na wygnanie do Breussa. Ale gdy dowodca 5 Europejskich twierdz dowiedział się, że woyska Aliagi, jego przeciwnika, utrzymywały, że on wchodził do spisku, do którego iednak wcale nie należał, pociągnął wraz z żatogami twierdz swoich do Azyi i wydał bitwę Ali adae, który też za pierwszym z dział wystrzałem na placu poległ. Pokazało się potem, że Aliaga był w porozumieniu z pierwszymi officerami Seymenbachi, zaraz więc deduszony został i Kabaka ogłu, dowodca twierdz Europejskich, otrzymał razem dowodztwo nad twierdzami Azyatyckimi.

Z Kadyxu d. 24. Maia.

Anglicy chcieli korzystać z zasztłych w Hispanii odmian. Usiłowali nakłonic do wiarołomstwa Jeneralnego kapitana, Margrabię Socorro, ofiarując mu znaczne summy. Dał na to następującą odpowiedź Angielskiemu dowodzey:

"Moi Panie! Oyczyzna moja ma rząd; od niego tylko posiadam moc moją. Do niego

musisz się WPa-u z swoiemi ul c propozycjami. Ja nie jestem do przekupienia. Nie mogę pojąć skąd WPa-u przyszło do czynienia mi podobnych ofiar: i spodziewam się, że ich więcej nie powtórzysz. Z resztą dziękuję WPa-u za wszystkie grzeczności, które mi raczyłeś oświadczyć względem urzędu, na którym jestem. Mam honor być, &c.

Podp. *Margrabia Socorro.*

Z Frankfortu d. 25. Czerwca.

Xżna Należęcayna B. deńska, Cesarzowiczówna Stefania, przybyła d. 21 do Moguncyi pod nazwiskiem Hrabiny Mahlberg; nazautez udała się Renem na kąpiele do Emsy.

P. ni Stael znajduje się w naszym mieście.

Jency R. J. yscy, którzy dla choroby pozostali w Worms, przybyli tu dziś wieczor.

Xżę Jmć Prymas mianował P. Hoffnan radcą handlowym.

Z Wirzburga d. 21 Czerwca.

Spodziewamy się oglądać w krótkce na powrot W. Xcia Jmci naszego z całą tego smillią. Letni zamek Werneck jest na tego przyięcie igó wyporządzony. Domyślają się, iż powroci na początku przyszłego miesiąca.

Od granic Duńskich d. 24. Czerwca.

P. dług prywatnych doniesień zayśdź miała na granicach Norwegii potyczka, w której Szwedzi zupełnie pobitemi zostali. Do Friedrichsbald przyprowadzić miano 20 officerow, kilku podofficerow i 350 żołnierzy zabranych w niewolę, dwa zdobyte działa, wiele ammunicyi i bagażow.

D. 20 dwie armatne Duńskie łodzie pod dowództwem Porucznikow morskich Bruuns i Petersen stoczyły między Faaburg i Avernakoe chwalebna potyczkę z dwiema Angielskimi brygami o 18 i 20 działach. Trwała 4 godziny i byłaby się zdobyciem ich zakończyła,

gdyby nasze okręty przez wypotrzebowanie ładunkow nie były od dalszego ścigania wstrzymane. Jeden z brygow uwiązł na piasku i skończony z wielką trudnością uratował się wyrzucaniem w morze wszystkich ciężarow. Łódź jedna nieprzyjacielska została przez nasze okręty zatopiona.

Z Neapolu d. 12. Lipca.

Onegdaj następujące osoby zostały przez osobny sąd, jako sprawcy wysadzenia powietrze prochem pałacu Ministra Salicetti, na śmierć skazane: Onufcy Viscardi, aptekarz; Dominik jego syn; Piotr Feulio, kramarz; J. n Schionna, stolarz; Franciszek Jasselli, kupiec; Valenti, ogrodnik; Mikołaj Petrazzo, woźnica. Spory trwały dni cztery. Swiadkow wysłuchano 140. Oskarżonych było wszystkich 17 osób.

Z Bilbao d. 31. Maia.

Wczoray przybył tu Minister morski M. Haredo z Bujony, gdzie był na żądanie Cesarza Napoleona przez W. Xcia Niemieńskiego królestwa poślany, dla umowienia się z J. C. K. Meis, względem tego wszystkiego, co się m. rymarki tycze. Tu i wszystkich portach czynią z największym pospiechem ubrojania.

Z Genat d. 7. Czerwca.

Przed kilku dniami wyszła z Tulonu flotyła, złożona z kilku fregat i pomniejszych wojennych statkow. Niektóre z nich tu zawinęły, inne do odnogi Spezzia. To okazuje, iż Tulon nie jest przez Anglikow zamknięty.

Z Florencyi d. 17. Czerwca.

Piękny tutejszy pałac Pi ti urządony został na mieszkanie dla Jenerata Menou, krórego J. C. K. Mość misnował cywilnym i wojskowym rządem Toskanii. Co chwila jest z Turynu oczekiwany.

Tutejsze szkoły i szpitale będą inaczej urządzone.

GAZETY KRAKOWSKIE

W E S R O D E 7 N I A 13 L I P C A 1808.

Z Wasingtonu d. 3. Maia.

Rząd nasz ogłosił z rozkazu Prezydenta Jeffersona w narodowej gazecie pisma, ściągające się do układów z Anglią i Francją.

D. 23 Lutego udzielił Angielski Posel, P. Erskine, rządowi naszemu wiadomy gabinetowy rozkaz z obszerną usprawiedliwiającą go notą.

Pod d. 15 Stycznia roku bieżącego otrzymał nasz poseł w Paryżu, Jenerał Armstrong następujący list od ministra stanu, P. Champagny:

„Moi Panie! Rozmaite noty, któreś mi W Pan raczył podać, przetożone J. C. K. Moi zostały.

„Postępowanie Anglii przeciw wszystkim rządóm tak jest przeciwne prawóm narodów, i wszystkim, nawet pomiędzy nieprzyjaciółmi zachowywanym zwyczajóm, iż środki zwyczajnego nawet odwetu nie są dostatecznymi do poskromienia zuchwałosci tego mocarstwa. Dla zniszczenia go wypadła konieczność użyć tego samego oręża, którego one używa, i jeżeli stąd wynikają tymczasowe nieprzyzwoitości, to nie jedynie należy je przypisać. Jk skoro Anglija zadanych nie zachowała ustaw, iakże to względem niej mają

bydź zachowane? Mająz ustawy morskie, które sama gwałci, służyć jeszcze do upoważnienia iey bezprawiom? I jeżeli niekóre mocarstwa cierpią wyrządzone ich niepodległości zniewagi, mająz prawo żądać, aby Frantya sama pozostała w obrębach, które iey nieprzyjaciel wszędzie przestąpił?

„Więcay iak które imho mocarstwo mają ziednoczone stany przyczynę zalenia się na gwaltu Anglii. Nie dosyć, iż znieważyla niepodległość iey bandery, a nawet iey granic rzeszkańców, napadając na nich w własnych iey portach i zabierając iey maytkow, ale nadto przez wyrok swoy pod d. 11 Listopada zadała nowy ciot handlowi i żegludze ziednoczonych stanów, iako też żegludze innych mocarstw.

„Przy położeniu wiakim Anglii, osobliwie od swego wyroku pod d. 11 Listopada, postawiła stały ład, nie wątpi J. C. K. Mocć, iż ziednoczone stany wydadzą wojnę Anglii. Jakie bądź zrządzić na chwilę może woyna ofiary, ziednoczone stany nie počytają jednak za zgodne ani z swem interessem, ani z swoj powagą, znać chudotworne zasady i nieład, które rząd Angielski usiłuje na morzu zaprowadzić. Jeżeli jest użyteczną ich chwał-

lebaż rzeczą dla wszystkich narodów przykładać się do przywrócenia prawdziwych praw morskich, i zemścić się za zniewagi, które Anglija każdej bandzie wyrządza, tedy zjednoczone stany czuć tego najwyżcey powinny potrzebę, gdyż przy obszernym swoim handlu mają najwyżcey przyczyny do żalenia się na częste gwałty.

"Woyna jest już więc z stosunku rzeczy między Angliją i zjednoczonymi stanami i J. C. K. Mość uważa ją jako wypowiedzianą od dnia ogłoszenia wyroków Angielskich.

"W tym przekonaniu nie przedsięwziął jeszcze J. C. K. Mość żadnych ostatecznych kroków przeciw Amerykańskim okrętom które do naszych portów przyprowadzone zostały, wyrzucając zjednoczone stany jako należące do wspólnej sprawy przeciw Anglii. Rozkazał tylko, aby zatrzymane były, poki nie wystąpią się rzeczy przez postawienie zjednoczonych stanów..

Dalej ogłoszone są listy P. Canning i P. Monroe. Pierwszy donosi ostatniemu pod d. 23 Września 1807, iż P. Ross mianowany został pełnomocnikiem do załatwienia rzeczy względem fregaty Chesapeake, gdyż J. K. Mość postanowił ten interes oddzielić od innych punktów, o które spor idzie.

Pod d. 26 Stycznia 1808 donosi P. Ross po przybyciu swoim do Ameryki Sekretarzowi stanu Madison, iż porty nie może wchodzić w układy względem fregaty Chesapeake, poki odezwa Prezydenta pod d. 2 Lipca 1807 nie będzie cofniona. P. Madison odpisał na to pod d. 5 Marca, iż rzeczona odezwa nie może być pierwej cofniona, poki rząd Angielski nie uczyni zadość do wyższej zniewagi od roku 1804 do których była powodem.

Nakoniec pod d. 14 Marca podał P. Ro-

se swoje ultimatum, w którym na końcu wyraził: "Z najgłębszym żalem widzę się być zniewolonym oświadczyć, iż nie jestem w ślaniu układać się pod proponowanymi warunkami. Poselstwo moje uważane zatem być powinno jako ukończone."

Prezydent udzielił w poselstwie pod 14 Marca kongresowi wyrok Francuzkiego rzędu pod d. 17 Grudnia 1807 i podobny wyrok Króla Hiszpańskiego pod d. 3 Stycznia. Oświadczył przy tem iż konieczną jest rzeczą zatrzymać w portach naszych okręty, maytkow i własność, poki niebezpieczeństwa, na które są wystawione, nie miną lub zmniejszone nie zostaną.

D. 18 Marca wniósł P. Lewermore w kongresie, aby włożone na okręty nasze embargo zniesione zostało. Wyrachował, iż jeżeli rok potrwa, Ameryka utraci przez zaprzestanie handlu do 50 mil. dolarów. Wniosek tego kółka jednak większością 84 przeciw 24 głosów odrzucony.

Z Norumbergi d. 23. Czerwca.

Gazeta tutejsza wyrazi: Cóż o wstępnym spadła znacznie w naszych okolicach. Spodziewać się należy, że i innych osadowych towarów spadnie.

Od brzegów Menu d. 22. Czerwca.

Mowią ciągle, iż Prussy przystąpiły do tigi Reńskiej.

Bywazy Roslyski Posel przy seymie Rzeskim, Baron Klipfal, który po ustaniu seymu bawił jako prywatny estowiek w Rastynonie, wyjechał teraz do Wiednia.

Porty Włoskie czekają nowe i wielkie przesunięcia. Lewancki handel zwrócony być ma na starą drogę, którą szedł dawniejszymi czasy. Jakoż Włochy zbliżyły się teraz do Grecyi. B z wystrawiania sobie obzrymich widokow, można wcześni powie-

dzień, że Europa dostawać będzie potrzebne go cukru, kawy i bawełny z Lewantu. Nie potrzeba nawet daleko się zapuszczać, ażeby dowieść, że Lewant jest oyczyzną cukru, kawy i bawełny, które dotąd wydaie.

Alexander Humboldt osiedzie w królestwie Bawarskim.

Zapewniają, iż Król Bawarski wyniesie kilku hrabiów na godność Książęcą.

CENA ZBOŻ

<i>Na targu w Krakowie d. 11 i 12 Lipca 1808.</i>	
Korzec Pszenicy	- - - - - zł. pol. 76 do 84.
— Zyta	- - - - - 76 — 80.
— Jęczmienia	- - - - - 56 — 64.
— Owsa	- - - - - 56 — 38.
— Grochu	- - - - - 68 — 76.
— Kalfy jaglanej	- - - - - 112 — 120.
<i>W Wiedniu d. 2 Lipca.</i>	
Meca wynosząca pół korca nalezego:	
— Pizenicy	- - - - - zł. pol. 24 do 28.
— Zyta	- - - - - 21 — 30.
— Jęczmienia	- - - - - 23 — 26.
— Owsa	- - - - - 14 — 21.

DONIESIENIA.

Wielmożney Jmć Pani Joannie z Buczyńskich Peretowy we Lwowie mieszkającej skradziono w miesiącu Kwietniu r. b. następujące rzeczy kosztowe: oa wysiedzenie, których 2000 zł. ryńskich są wyznaczone.

1) Peret Uryjańskich 274 między tymi dwie zrysowane, kilka w kłocze szynny, reszta żółtawe; wielkość tych peret jest grochu polnego małego; z klamerką złotą i cębę wygiętą podług wata. — 2) Medalion złoty czworo granity w oprawie wazkiej gładkiej złotej polerowanej, w środku robota jest filigranowa, i dwa szkietka do otwierania, w okrągłości grosza małego. — 3) Chryzops z mień. szlufowany brzegami na około, w środku gładki mający skazy, oprawny w małe perecki Uryjańskie, na złotym kołku zawieszony; to kołko wielkości obrączki, i jest puncyrowane. Na tymże kołku zawieszona mała kłoteczka w drobne Uryjańskie perecki oprawna, szafirowo szmelcowana, filuczyk do proporcji kłudeczki także złoty oprawny w perecki Uryjańskie drobne. — 4) Palizman Turecki z małym pachniającym w kolorze czekoladowym w formie sersa bez żadnej oprawy. — 5) Grano jedno przyczek małego w sobie jagód siedm z trzema złotymi listkami robotą mat. — 6) Łaneczek Wenecki złoty drobny łoci dwa i ciwier, z klamerką małą złotą. To wszystko było w futerałach czarnym skurkowym szarym na dwa haczyki mosiężne zapinanym, w środku atłasem lub firansem białym futrowanym.

W Magistracie Stanisławowskim wakuie miejsce 2go Asseffora z pensją roczną 200 zł. ryń. Zyczący sobie, mają prośby swe przed wyjściem terminu 14 Julij r. b. z przytężeniem dekretów zdastności, ex utraque linea i moralności zaświadczeniemi do C. K. Cyrkularnego urzędu Stanisławowskiego podać. W Krakowie dnia 21 Junij 1808.

Na wakuujące miejsce Syndyka w mieście Przeworsku z rocznym salarium 250 ryń. na nowo konkurs do ostatniego Lipca r. b. rozpisuje się z tym dodatkiem, aby kompetenci prozby swe dekretami wyborowemi z obu linii, tudzież świadectwami moralności opatrzone, do Król. urzędu Cyrkularnego w Rzeszowie podali. We Lwowie d. 23 Czerwca 1808.

Dla osadzenia wakującego w Zaleszczach magistratualnego Sydyka miejsca z pensją roczną 300 zł. ryń. wypisuje się konkurs do 27 Julij r. b. z tym dodatkiem, iż kompetenci prozby swe dekretami Eligibilitatis ex utraque linea i zaświadczeniem moralności opatrzone przed upłynięciem wspomnianego terminu, do urzędu Cyrkularnego Złoczowskiego podać mają. W Krakowie dnia 21 Junij 1808.

Na zawekowane przy Magistracie Kr. miasta głównego Lwowa urząd konsyliarza z pensją roczną 800 zł. ryń. konkurs do końca miesiąca Lipca r. b. z tym dodatkiem się wypisuje: iż kompetenci prozby swe, dekretami obieralności ex utraque linea, tudzież zaświadczeniami moralności i innymi attestatami zaopatrzone w terminie wytkniętym do magistratu tutejszego podać mają. We Lwowie dnia 20 Maia 1808.

Dla osadzenia wakującego w Trembowli w Cyrkule Tarnopolskim mieyskiego kassy kontrolora wraz złączoną służbą mieyskiego ekonoma z pensją roczną 200 zł. ryń. pod kaudycją złożenia kaucyi 300 zł. ryń. wypisuje się konkurs na dzień ostatniego Lipca z tym dodatkiem, iż kompetenci życzący sobie tego mieysca mają swe umiejętności manipulacyi kassy i ekonomiki okazać, i prozby swe z zaświadczeniami moralności do C. K. urzędu cyrkularnego w Tarnopolu podawać. W Krakowie dnia 17 Czerwca 1808.

Z strony Magistratu C. K. Stołecznego Miasta Krakowa ninieyszem się do powszechney podaie wiadomości: że na dniu 24 Lipca 1808 i w następujących dniach wszystkie realności mieyskie, jako to: niektóre sklepy wsukiennicach, bogate kramy, kramy pod Opatrznością Boską, nowe kramy, żelazne, szklane, mydlane, solne, śledziowe, macone, płocienne i gancarskie kramy, rozne sklepy i piwnice, daley ogrody między murami przy Stawkowskiej bramie ku Piarom, od 1 Listopada r. b. na trzy lata wciąż więcej dajacemu zadzierzwinione będą. Zyczący sobie takie dzierzawy na wspomnionym dniu przed południem o godzinie 9, a po południu o 3 znajdować się mają w tuteyszym magistracie, a przy licytacyi wszystkie warunki dzierzawy będą wyszczególnione:

Gollmayer.

Z Magistratu C. K. Stołecznego Miasta Krakowa dnia 21 Czerwca 1808.

Groß Sekr.

Przez C. K. Gubernium Królestw Galicyi i Lodomerji czyni się wiadomo: gdy Bernard Kusia Semibaryta z Galicyi emigrował, i mieysce przebywania onegoż całkiem jest niewiadome: a zaym cytuje się go publicznie ninieyszym Edyktem w moc Cyrkularza dnia 15 Czerwca 1793 §. I. i wzywa do powrotu lub usprawiedliwienia swego oddalenia w przeciągu czterech mieisęcy z tą pogrozką, iż po upływieu tego terminu przeciw onemuż podług przepisu praw postąpieno będzie. We Lwowie d. 23. Maja 1808.

Do zastąpienia zawakującego w C. K. Stołecznym Magistracie w Zak. Kasy mieyskiej w tym samym urzędzie S. adyka, wzywa się do konkursu na dzień ostatniego Lipca z tym dodatkiem: iż supplikanci prozby swej o osadzenie obieralnego w Zak. Kasy mieyskiej, tudzież atestatami moralności opatrzone w terminie wyznaczonym do Urzędu cyrkularnego, Stroyshkiego podać mają. We Lwowie d. 27. Maja 1808.

Za strony Gubernium Galicyjskiego, rozpisuje się konkurs na dzień 1 Sierpnia r. b. na wakujące mieysce kassjera mieyskiego w Jaworowie z pensją roczną 200 zł. ryń. z tym dodatkiem, aby zyczący sobie takowe mieysce otrzymać, byli w stanie złożenia kaucyi 500 zł. ryń. i prozby swe, świadectwami umiejętności rachunkow, zuaomości manipulacyi w kassach zwyczajney, tudzież zaświadczeniami moralności opatrzone, przed upływieu powyższego terminu do Przemyskiego cyrkularnego urzędu podali. We Lwowie d. 17 Czerwca 1808.

Przez C. K. Gubernium Królestw Galicyi i Lodomerji czyni się wiadomo: Ponieważ Kajetan Skibiński nauczyciel szkół Normalnych w roku 1807 emigrował: a mieysce przebywania onego całkiem jest niewiadome, a zaym cytuje się tenże podług Cyrkularza dnia 15 Czerwca 1793 §. I. ninieyszym Edyktem i wzywa się do powrotu lub do usprawiedliwienia swego oddalenia w przeciągu czterech mieisęcy z tą pogrozką, iż po upływieu tego terminu przeciwko niemu podług przepisu prawa postąpieno będzie.

We Lwowie d. 26. Lutego 1808.

Z strony C. K. krajowego Gubernium Galicyi i Lodomerji ninieyszym wiadomo się czyni, iż ponieważ Jan Woyciechowski, poddany z państwa Srodopolsce, z Zloczowskiego Cyrkulu z swoia żoną i z dziećmi emigrowali, a mieysce przebywania ich wcale nie jest wiadome; przeto oni Rosownie do Cyrkularza dnia 15 Czerwca 1793 §. I. ninieyszym Edyktem publicznie do powrotu, lub zdania przyczyny swego oddalenia się w przeciągu czterech mieisęcy z tym dodatkiem wzywani są, iż po upływieu tego terminu przeciw nim podług przepisu praw postąpieno będzie. Dan w Lwowie dnia 24 Marca tyżsiac osimset osmego roku.

Ex Consilio Sac. Ces. Rag. Generali R. gnorum Galiciz & Lodomeriz.

(Przy dzisiey sey gancie znajduje się 2gi Dodatek.)

GAZETY KRAKOWSKIEJ

W Krakowie dnia 13. Lipca 1808

DONIESIENIA.

My Franciszek Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austrii, Król Jeruzolimy, Węgier, Czech, Dinacyi, Krocacyi, Sklawonii, Galicyi i Lodowierzy; Arcy Xąż Austrii, Xiążę Lotaryngu, Sztubiński, Wirteburski i Frankoński, Wielki Xąż Krakowski, Siedmiogrodzki, Xąż Styryi, Karyntyi i Krenioli, wyższego i niższego Szląska, Xąż na Bertholdsgaden i Merгентheim, Herbia na Habsburga &c. &c.

Głyszmy z J. C. Meją Imperatorem Wszzech Roslyy dla utwierdzenia szczęśliwie trwającego pomiędzy oboma Cesarzskimi dworami przyjaźni związku i dobrego porozumienia, tudzież dla zapobieżenia ile możności szkodliwej dezercyi obustronnych woysk wspólną umowę względem wzajemnego wydawania dezertterow uczynili; przeto jest wolą Naszą, aby zawarto w tej mierze kartulu konwencya, do powszechny doszła wiadomości, i zobowiązań ułożone obowiązki, przez niniejszy Edykt w następujących paragrafach poddanym naszym do najwyższego uskutecznienia obwieszczone zostaty.

§ 1. Wszystkim naszym cywilnym i woyskowym Gubernatorom, osobliwie zaś Komendantom woysk wadłuż granic Naszych stojących nalecono jest, aby nad tym z najtroskliwszą baczością czuwali, iżby żaden dezertter z armiiow J. Roslyysko Imperatorskiej Meji w granicy nasze nie wszedł, a w tutejszych państwach żadney obrony i przytulku mieć nie mógł.

§ 2. Z tego powodu każda woyskowa osoba bez wyjątku od infanteryi, kawaleryi lub artyleryi, od wozow lub innego jakiegokolwiek bądź woyskowego wydziału Imperatorsko Roslyyskiej armii, która w nasz kraj wniydzieć albo w tymże znszydować się miała, nie będąc paszportem w dobrej i należytej formie wydanym opatrzoną, ma bydź natychmiast aresztowaną, i wydanie oneyże z bronią, koźmi, mundbrem, i z tym, cokolwiek przy niej zniesione będzie, lub od takowey gdzieindziej do schowania danym, pawet pod ow czas następnie powinno, chociażby takowey dezertter właściwie odwołanym nie był. Gdyby takowe Indiwiduum wcześniej od woysk innego Monarchy lub innego państwa, z którym kartel mamy uszło, tedy takowey dezertter tej armii, z której ostatnią razą uszedł, ma bydź zwrócony.

§ 3. Gdyby mimo tych ostrożności środkow zdarzyć się miało, iżby który z takowych dezertterow do państw naszych potajemnie wkradł się, lub baczość naszych przełożonych, przebrałszy się, lub przez okazanie fałszywych paszportow oszukał potrafił, a nawet gdyby w jakim mieście lub na wsi osiadł, ma bydź natychmiast wydanym, iak tylko poznanym, lub przez Imperatorsko Roslyyskich komendantow reklamowanym będzie.

§ 4. Od takowego wydawania wyłączeni są dezertterowie armii J. Roslyysko Imperatorskiej Meji, którzy się w krajach naszych porodzili, sbowiem między obiema mocarstwami

wspólny nastąpił układ, aby żadne Mocarstwo nie miało obowiązku swych własnych poddanych wydawać, którzyby służąc w wojsku innego mocarstwa, przez ucieczkę do kraju swego naturalnego Monarchy wrócili.

§. 5. Ponieważesmy z J. Imp. Meis wszech Roslyy ułożyli, aby dla opatrzenia dezert-erow, od momentu schwywania aż do momentu oddania tychże, takowym po 4 kracyary na dzień (cztery kopyki) procz chleba, albo 4 kray: (cztery kopyki) zamiast chleba wy-znaczyć, dla konia zaś co dzień 6 funtow owsa i 10 funtow siana wagi Austryackiey, lub 8 funtow owsa i 13 1/2 funtow siana wagi Roslyyskiej wraz ze słomą do podścielania wy-mierzyć, przeto takowy koszt w monecie kursującej, a cena wydatnych w naturze produk-tow ustanowiona podług targu najbliższego miasta, gdzie dezert-er wydanym będzie, zapła-cona byćdź powiuny. — Zapłata kosztow pray oddawaniu dezert-er-a i konia nastąpić ma, a że dezert-erowie podług prawa długow robic nie mogą, przeto o zapłaceniu takowych namie-nić nie można.

§. 6. Temu, który dezert-er-a doniesie lub schwyta, oborolna nagroda w pieniądzech (Taglia) zapewnia się, to jest 12 ryń. albo 7 rubli 20 kopiek za piechotnego, a 18 ryń. al-10 rubli 80 kopiek za konnego z koniem rachując rubel po 100 kr. wartości Austryackiey, rozu-nie się, iż do tey kwoty kosztu strażenia i trans-porta rachowane byćdź powiuno. — Opr-cz kosztow żywności i tagli pod zadnym pozorem nie więcej żądać się nie powiuno, w przy-padku, gdyby dezert-er do służby woyskowej tego mocarstwa, które dezert-er-a oddać ma, był przyjętym, mundar tylko, który mu był dany, zatrzymanym; reszta zaś wszystko rownie z dezert-erem temu korpusowi, do którego należy, lub tam, którzy do odebrania onegoż są przysłani stowownie do ggo §. oddane byćdź ma. — Gdyby jakowe wątpliwości zasły co do ścisłego składu uczynku w czasie rekwiżycyi dezert-er-a, tedy takowe do ne-oddania dezert-er-a za żaden powód służyć nie mogą, lecz dla zapobieżenia wszelkim omył-kom, woyskowe lub cywilne zwierzchności protokół zrobić, takowy wraz z dezert-erem odesłać, i kopię tegoż przyzwoitey zwierzchności J. Imp. Meis wszech Roslyy przesyłać ma.

§. 7. Jeżeliby jaki dezert-er w kraiu do którego się udał, w czasie ucieczki jakowy wy-stępek popełnił, lub był onego uczestnikiem, tedy jednak temu mocarstwu ma byćdź oddany, do którego należy, które po udzieleniu sobie wszystkich występku onegoż tyczących się aktow, takowego podług praw osądzić i ukarać każe, i razem wyrok swoy tam, gdzie wy-stępek był popełnionym do wiadomości udzieli.

§. 8. Każdy oddział, który do ścigania dezert-er-a wysłanym będzie, ma tym sposo-bem na granicy się zatrzymać, iżby od momentu, w którym dezert-er granicę przyjdzie, takowy od jednego lub od dwóch ludzi, którzy paszportem lub kartuszem opatrzeni byćdź powiuni, do najbliższego miejsca ściganym byćdź mogli, i znajdująca się tamże woyskowa lub cywilna zwierzchność zarekwirowana była do dania natychmiast należytey asystencyi, dla odkrycia lub ścigania zbiegłego dezert-er-a. — Jeżeli takowy istotnie przez stronę, od któ-rey uszedł, w miejscu od niego oznaczonym, aresztowany, nie przez którego z naszych poddanych dostawiony będzie; tedy nagroda w pieniądzech (Taglia) miejsca nie ma.

§. 9. Gdy zajdzie jakowy przypadek podobnego wydania dezert-erow, tedy z tey strony komendant woysk stacyi najbliżzey na pograniczu będącej, komendant Imperator-sko Roslyyskiej najbliżzey pogranicznej stacyi o takowym zdarzeniu uwiadomić ma. A gdy się o dzień i godzinę, kiedy wydanie nastąpić ma ułożą, tedy dezert-erowie przez od-dział woysk naszych, na wyznaczony na granicy punkt, gdzie się tegoż dnia i o teyże go-dzinie do odebrania przeznaczony oddział woysk J. Roslyysko Imp. Meis znajdować będzie, dostawieni i onemuż za należytym świadectwem ndani będą. Komendant ze strony naszej wyda komendantowi Imperatorsko Roslyyskiej stacyi kwit na zapłaceniu kosztow i wy-datkow w porządzących paragrafach 5tym i 6tym określonych.

§. 10. Podobnież rozporządzamy, aby słudzy officerow, którzy po d. pełnionym wy-

stępku w armii naszej służbę przyjmują; albo do naszego kraju uciekną, na zaszczytne żądanie aresztowani i za powrotem kosztów żywności w paragrafie 5tym względem żołnierzy ustanowionych, wydanemi byli.

§. 11. Każdy officer armiiw naszych, którzyby się dopuścili zdradą lub gwałtem, iakowo do Imperatorsko Roslyyskiej służby wojskowej należące Individuum do deserccyi pobudzać lub werbować, dwumiesięcznym aresztem ukarany będzie.

§. 12. Równie też każdy officer, któryby do ukrycia Roslyyskiego dezertera przychylił się, onegdy nieczkają utatwić, lub go do prowincyow głębiej leżących odsyłać miał, dwumiesięcznym aresztem ukarany zostanie. Każda zaś inna osoba, któraby tegoż samego występku stała się winną, według stanu-tytułu, na cielesną lub pieniężną karę wskazaną będzie.

§. 13. Wszystkim naszym poddanym zakazuje się, od Roslyyskich dezertersow, cokolwiek bą z z odzieży lub zbroi, koni i t. p. kupować. Takowe sprzęty, gdzie tylko spostrzeżone będą, jako rzeczy kradzione od-brane, i regimentowi, od którego dezerters uszedł oddane być powinny. Każdy, kto by je kupił, do wynagrodzenia szkody prawa sobie rościć nie może, a gdyby takowe in natura odszukane bydź nie mogły, tedy ow. który je kupił, ma wartść onychże, w monesie kursującej powrócić i w każdym przypadku oprócz tego, za przestąpienie niniejszego zakazu, karze podlegać.

§. 14. A gdy J. Imp. Mość wszech Roslyy z Nami ułożył się, równy Edykt w tymże czasie po wszystkich swych państwach ogł. się rozkazał; przeto rozkazujemy równie naszym cywilnym gubernatorom i wojskowym komendantom, Edykt niniejszy wszędzie, gdzie tylko potrzeba wymaga, ogł. i przybić rozkazać, aby się nikt w tey mierzy niewiedomością wymawiać nie mógł. Podobnież rozkazujemy naszym wojskowym i cywilnym urzędnikom tudzież innym przełożonym czynią das bacność, aby niniejszy Edykt w całej swej obszerności i ścisłości dopełnionym i uskuteczniwym został.

Dan w Naszym Cesarzkim Stołecznym mieście Wiedniu dnia 26 Kwietnia R. P. 1808, Panowania Naszego siedmiastego roku.

Jurydykcyja Sądowa Dominikalna i Miasta Andrzejowa niniejszym Edyktem wiadome czyni, iż dom w mieście Andrzejowie pod Nrem 5 w rynku sytuowany, a pozmarłay Antoninie Skorskiej porożony zł. pol. 2500 oszacowany na żądanie opiekona małoletnich Dominika Anca przez publiczną licytacją w kancelaryi miejskiej Andrzejowskiej dnia 30 Lipca o godzinie 9 z rana sprzedany zostanie pod następującymi warunkami.

1) Ze każdy chęć licytowania mający ma 10 część pretium fisci za wadium złożyć inaczey do licytacji dopuszczony nie będzie.

2) Ze kto ten dom z pobudynkami zaliczytynie powinien będzie szacunek całkowity w 14 dniach po ukończoney licytacji do depozytu sądowego złożyć inaczey nowa licytacja na koszt jego i szkodę nastąpi. Wszyscy zatem zyczący s. bie tego kupna powinni się w terminie powyższym i miejscu oznaczonym zjawiwać. Dan w Andrzejowie d. 21 Junii 1808.

Josephus Jaronski, Judex.

Z Jurydykcyi Dominikalney i Miasta Andrzejowa.

Ignatius Rzuchowski, Actuar.

Magistrat C. K. Miasta Stołecznego Krakowa, niniejszem obwieszczeniem każdemu komu o tem wiedzieć należy, wiadome czyni, iż do wszelkich ruchomych i nieruchomych dóbr Pawła Schöna w tey prowincyi znajdujących się z urzędu zbieg wierzycielom pozwolony został. — A przeto wszyscy razem i każdy z osobna wierzyciel, któryby do zniesienia na przeciw zbiegłemu sprawiedliwej, iakiey pretensyi s. dził mieć prawo powołać się, ażeby pretensye swoje aż do dnia 28 Września r. b. w sposobie formalney żałoby przeciw obranemu Jm. P. Panu Adwokatowi Liebichowi O. P. D. kuratorowi konkursowey masy, do tutejszego magistratu tem pewniey podał, i w riew nie tylko rzetelność swojej pretensyi: ale też prawo meą, którego w tey lub owej klasie umieszczonym bydź pragnie, iak nymocniey

okazał, gdyż inaczej po upłynionym wspomnianym terminie, nikt więcej słuchanym nie będzie; ci zaś, którzy swych pretensyi aż do czasu owego nie podali, co się tyczy wszystkiego zbiegłego ruchomego i nieruchomego majątku w prowincyi tej znajdującego się, a nawet powiększonego, gdyby taki przez zgłoszonych wierzycieli odkryty był, bez wyjęcia i na ow czas odsądzeni będą, chociażby prawo kompensacyi po sobie mieli, lub chociażby też o własną jakie dobro z tej masy domagali się, a nawet gdyby ich pretensya na nieruchomościach i innych dobrach zadłużonego zapisana była, tak dalece, że tak wi wierzyciele, gdyby co do masy winni byli, tenże dług mimo prawa kompensacyi własną siłą lub zstawu, któreby im służyło, zapłacić będą obowiązani, i do tego przymuszeni zostaną. Oprócz tego, wszystkim i każdemu w szczególności wierzycielowi dzień 29 Września r. b. do stawienia się im osobiście, lub przez u niego wanych do tego przyzwolone swoich pełnomocników przed tateyszym magistratem C. K. Miasta Stolecznego Krakowa, tym końcem przemasza się, ażeby kurator majątku, tymczasowo Pana Jakoba Güllera postanowionego, albo potwierdził, albo też innego obrali, i oras deputacyą kredytu row wyznaczyl, zgłosa władzę tak dla kuratora majątku, iako też dla deputacyi wierzycielow ograniczyl, ten powieiev, gdyż wrazie przeciwnym, gdyby żaden z wierzycielow wspomnianym dniu nie stawił się, magistrat C. K. Miasta Stolecznego Krakowa kuratora majątku i deputatow na koszt wszystkich wierzycieli ogłosi, i ich władze ograniczy. Do tego przeto każdy powinien się stosowac, i sam się swej szkody wystrzegać tego bowiem wymagają ustanowione prawa.

Gollmayer.

Krzyżanowski.

Sobełk. Kawski.

Z Rady Magistratu C. K. Miasta Stolecznego Krakowa.

Dnia 24. Czerwca 1808.

Kowalski.

Z strony C. K. Cyr. urzędu Krakowskiego wiadomo się czeni: że po wystąpieniu Plebana Maffelskiego do Minogi, plebania w Wysocicach na rok ieden to jest od 24 Junii 1808 aż do 1809 przez publiczną licytacyą w Wysocicach trzymaną warędę wypuszczone będzie. Cens fiskalna jest 320 zł. rym. 28 kr. — Z tą dziesięćciny in natura z Wysocic i Zarnowcu do tejże plebanii należące osobno warędę wypuszczone będą. Chęć mający takowey zarędownia mają się w Wysocicach stawic, tam zaś dowiedzą się o wszystkich punktach, które przy tej licytacyi zachodzić mogą. W Krakowie d. 20 Junii 1808.

Dla osadzenia mieyskiego kancellisty w Skale z roczną pensyą 100 zł. rym. i welnym mieszkaniem z strony C. K. Cyr. urzędu Krakowskiego w przeciągu 6 tygodni od dziś dnia konkurs wypisuje się. Którzy więc życzyliby sobie takowe officium obiąc z dokumentami swoiey zdżetności i zasądzeniami moralności tu w C. K. Urzędzie Krakowskim stawic się mają. W Krakowie d. 21 Junii 1808.

Stosownie do nadeszłego Gubernialnego rozporządzenia z dnia 11, a odebranego d. 18 Czerwca r. b. do liczby gubernialnych 24 850 konkurs dla zapelnienia zawakowanego Chyrurga mieysca z pensyą roczną 200 zł. rym. w Lipowcu cyrkulu Krakowskiego aż do 15 Lipca r. b. stym dodatkiem wypisuje się, aby kompetenci życzyli sobie to mieysce otrzymac. swoje prozby opatrzone potrzebnymi allegatami, przed 15 Lipca r. b. do Salii i kameducy Administracyi podawali.

Gollmayer.

Z Rady Magistratu C. K. Miasta Krakowa d. 18 Czerwca 1808.

Grofs sekr.